

Samen
zorgen we
ervoor dat inwoners
zelfstandig(er)
kunnen wonen,
leven en
werken

Rapportage Sociaal Domein Gemeente Waadhoeke 2023

De Dienst
Noardwest Fryslân

zo werkt het sociaal

HARLINGEN - TERSCHELLING - VLIELAND - WAADHOEKE

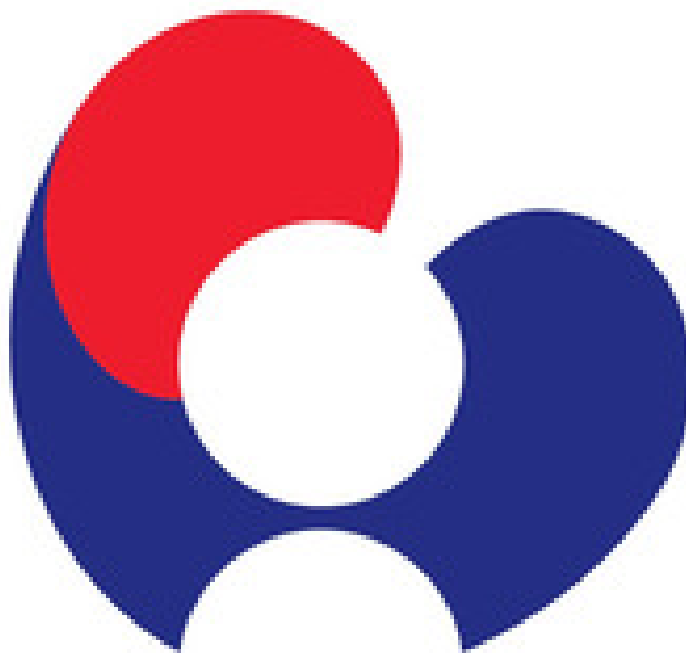
1 Inhoudsopgave

1	Inhoudsopgave.....	2
2	Inleiding	3
3	Samenvatting gemeentelijke bijdragen	4
4	Werk, Participatie en Inkomen.....	5
	4.1 Spotlights 2023	5
	4.2 Bestandsontwikkeling Inkomen	5
	4.3 Financiën Inkomen.....	6
	4.4 Bestandsontwikkeling Werk en Participatie	8
	4.5 Financiën Werk en Participatie.....	9
5	Armoedebestrijding	11
	5.1 Spotlights 2023	11
	5.2 Toekenningen Armoedebestrijding	11
	5.3 Financiën Armoedebestrijding	12
6	Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	13
	6.1 Spotlights 2023	13
	6.2 Bestandsontwikkeling Wmo.....	13
	6.3 Financiën Wmo	16
7	Jeugdwet	18
	7.1 Spotlights 2023	18
	7.2 Bestandsontwikkeling Jeugdwet.....	18
	7.3 Financiën Jeugdwet	21
8	Bedrijfsvoering.....	24
	8.1 Financiën Bedrijfsvoering	24

2 Inleiding

Voor u ligt de definitieve rapportage Sociaal Domein 2023 gericht op de ontwikkeling van aantallen en financiën van de programma's die worden uitgevoerd voor de gemeente Waadhoeke. De rapportage beslaat de periode januari t/m december 2023 en is opgesteld door de afdeling Planning en Control van de Dienst.

De inhoudelijke toelichting op de doelstellingen en acties van de diverse programma's is opgenomen in het Jaarverslag en de Jaarrekening 2023 van de Dienst.

3 Samenvatting gemeentelijke bijdragen

De onderstaande tabel geeft inzicht in de verwachte omvang van de gemeentelijke bijdragen voor 2023 in vergelijking met de Begroting na wijziging 2023.

Gemeente Waadhoeke	Jaar 2023	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Jaar 2022
Programma	a.	b.	c.		
Inkomen	15.597.697	15.834.428	-236.731	-1%	14.473.838
Werk en Participatie	1.968.724	2.791.265	-822.541	-29%	1.509.148
Armoede bestrijding	5.113.556	5.044.074	69.482	1%	5.465.959
Wmo	9.541.815	10.789.963	-1.248.148	-12%	9.522.566
Jeugdwet	16.349.511	12.919.813	3.429.697	27%	14.153.063
Bedrijfsvoering	6.613.372	6.906.564	-293.192	-4%	6.217.085
Totaal	55.184.675	54.286.107	898.568	2%	51.341.659

4 Werk, Participatie en Inkomen

4.1 Spotlights 2023

In 2023 is het aantal inwoners met een bijstandsuitkering gedaald. Ten opzichte van de begroting is de daling groter dan verwacht. Het aantal inwoners met loonkostensubsidie neemt toe.

In 2023 is sprake geweest van forse indexaties. Met deze forse indexatie was in de begroting 2023 geen rekening gehouden.

Desondanks laten de jaarcijfers voor het programma Inkomen een begrotingsonderschrijding van 1% (€ 237.000) zien.

De lasten voor inburgering vallen lager uit dan begroot.

Verder wordt de groep inwoners met een uitkering steeds kleiner, maar tegelijkertijd is deze ook steeds lastiger bemiddelbaar. Daarbij is Pastiel onze primaire partner op het gebied van toeleiding naar werk. Als gevolg hiervan is minder gebruik gemaakt van de dienstverlening van externe re-integratie bureaus. Dit resulteert voor het programma Werk en Participatie in een onderuitnutting van het participatiebudget van 29% (€ 823.000) ten opzichte van de begroting.

4.2 Bestandsontwikkeling Inkomen

Cliënten – Inkomen

In de onderstaande tabel is te zien hoeveel cliënten een inkomensvoorziening hebben.

De tabel toont de jaarcijfers 2023 in vergelijking met de begroting na wijziging 2023.

Bestandsontwikkeling aantal cliënten Inkomen Waadhoeke	Jaar 2023	Gemiddelde Jaar 2023	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Jaar 2022	Gemiddelde Jaar 2022
		a.	b.	c.			a.
Participatiewet Basis	964	782	846	-64	-8%	1.021	828
Participatiewet Inrichting	87	58	64	-6	-9%	97	65
Participatiewet Krediethypotheek	3	2	3	-1	-33%	5	3
Participatiewet Préstarter	0	0	1	-1	-100%	2	1
IOAW	59	51	59	-8	-14%	66	57
IOAZ	5	5	5	0	0%	8	8
BBZ	11	6	6	0	0%	9	5
Studietoelage	18	14	0	14	-	10	2
Opvang Oekraïense Ontheemden	144	48	0	48	-	73	19
Eindtotaal	1.291	966	984	-18	-2%	1.291	988

4.3 Financiën Inkomen

Gemeente Waadhoeke - Programma Inkomen					
Taakveld	Jaar 2023	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Jaar 2022
	a.	b.	c.		
Lasten in euro's					
6.3 Inkomensregelingen					
BUIG	14.636.961	14.880.285	-243.324	-2%	13.975.286
Loonkostensubsidie i-deel	866.161	692.506	173.654	25%	614.001
Loonkostensubsidie Beschut Werken	351.959	418.373	-66.414	-16%	220.856
Uitvoeringslasten TOZO	-30.738	66.532	-97.270	-146%	49.443
Lasten onderzoek BBZ	8.540	9.766	-1.226	-13%	6.866
Opvang ontheemden Oekraïne (ROOO)	194.867	100.158	94.709	95%	131.759
Studietoelag	46.924	-	46.924	-	-
Totale lasten Werk, Participatie en Inkomen	16.074.673	16.167.620	-92.947	-1%	14.998.210
Baten in euro's					
6.3 Inkomensregelingen					
Debiteuren BUIG	431.396	264.508	166.888	63%	344.998
Debiteuren TOZO	-	-	-	-	133.864
Debiteuren Bbz	45.093	68.684	-23.591	-34%	45.512
Debiteuren ROOO	486	-	486	-	-
Totale baten Werk, Participatie en Inkomen	476.976	333.192	143.784	43%	524.373
Dekking in euro's					
Gemeentelijke bijdragen structureel	15.433.568	15.667.738	-234.171	-1%	14.292.636
Gemeentelijke bijdragen incidenteel	164.130	166.690	-2.560	-2%	181.202
Gemeentelijke bijdragen	15.597.697	15.834.428	-236.731	-1%	14.473.838

Toelichting op en uitgangspunten van de jaarcijfers 2023

Product	Toelichting
Lasten Inkomensregelingen: BUIG	Op basis van de jaarcijfers zijn de lasten BUIG lager dan begroot. Dit ondanks dat er sprake was van hoge indexaties. Dit hangt samen met een flink dalend aantal inwoners met een bijstandsuitkering en een toenemende inzet van loonkostensubsidie. De bijstandsuitkeringen zijn per 1 januari 2023 en juli 2023 geïndexeerd met 10,15% en 3,13%. Met deze forse indexatie was in de begroting na wijziging 2023 geen rekening gehouden: conform de septembercirculaire 2022 van het Rijk is een indexatie van 2,3% gehanteerd.
Lasten Inkomensregelingen: Giraal leefgeld Oekraïners	De regeling Opvang ontheemden Oekraïne loopt van juli 2022 tot 4 maart 2025. De lasten in verband met deze regeling worden volledig vanuit het Rijk vergoed. De jaarcijfers liggen hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat de begroting 2023 is gebaseerd op basis van

	ervaringscijfers van juni t/m september 2022. In het laatste kwartaal van 2022 zagen we echter een sterk toenemend gebruik van de regeling.
Loonkostensubsidie beschut werken	In de begroting na wijziging 2023 is de taakstelling voor de gemeente Waadhoeke als uitgangspunt gehanteerd. Ook is hierin de aangenomen motie verwerkt om meer plekken beschut werk te creëren zodat de wachtlijst wordt ingeperkt. Inmiddels zijn er 12 inwoners geplaatst. De lasten van de jaarcijfers vallen € 66.414 lager uit dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat het aantal in beschut werken geplaatste inwoners afwijkt van de voor de gemeente Waadhoeke van toepassing zijnde taakstelling en de op basis van de aangenomen motie extra beschikbaar gestelde plekken beschut werken.

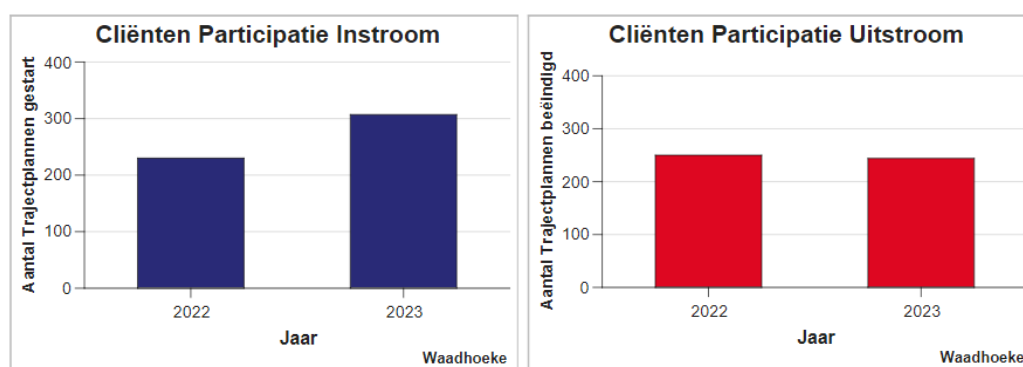
4.4 Bestandsontwikkeling Werk en Participatie

Cliënten – Werk en Participatie

De bestandsontwikkeling Werk & Participatie laat zien hoeveel cliënten wij ondersteunen bij het bepalen van de route naar werk en/of participatie.

Bestandsontwikkeling aantal cliënten Werk en Participatie	Jaar 2023	Gemiddelde jaar 2023	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Jaar 2022	Gemiddelde jaar 2022
Waadhoeke		a.	b.	c.			a.
Trajecten in eigen beheer	1.011	816	925	-109	-12%	1.070	855
Trajecten extern ingekocht	120	90	89	1	1%	133	87
Loonkostensubsidie	95	74	74	0	0%	86	68
Beschut Werken	32	28	21	7	35%	27	23
Pastiel	184	106	70	36	51%	185	99
Rustbestand	72	68		68		84	80
Wachttijst Beschut Werken	14	8		8		17	13
Inburgering	100	80	112	-32		92	68
Eindtotaal	1.628	1.271	1.291	-20	-2%	1.694	1.293

Instroom – Uitstroom Werk en Participatie

In het bovenstaande overzicht staat hoeveel cliënten er zijn uitgestroomd. De volledige uitstroom betreft cliënten die volledig zijn uitgestroomd uit de uitkering. Daarnaast kunnen er cliënten gedeeltelijk uitstromen, waarbij er een deel van de uitkering in stand blijft. De gedeeltelijk en de volledig uitgestroomde cliënten vormen de totale uitstroom cliënten Werk & Participatie. Het onderstaande overzicht laat de uitstroom reden zien.

31% heeft in het eerste kwartaal als uitstroom reden **Werk**

(Jaar 2022: 36%)

63% heeft in het eerste kwartaal als uitstroom reden **Overig**

(Jaar 2022: 61%)

6% heeft in het eerste kwartaal als uitstroom reden **Scholing**

(Jaar 2022: 3%)

4.5 Financiën Werk en Participatie

Gemeente Waadhoeke - Programma Werk en Participatie					
Taakveld	Jaar 2023	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Jaar 2022
	a.	b.	c.		
Lasten in euro's					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie					
Inburgering	246.813	826.024	-579.211	-70%	112.625
6.4 WSW en beschut werken (Begeleide participatie)					
Re-integratie TWP	279.480	382.881	-103.401	-27%	225.861
Re-integratie Beschut Werken	227.970	299.700	-71.730	-24%	155.641
	507.450	682.581	-175.131	-26%	381.503
6.5 Arbeidsparticipatie					
Re-integratie TWP	542.222	686.017	-143.794	-21%	448.518
Re-integratie Pastiel	673.336	596.643	76.692	13%	567.338
	1.215.558	1.282.660	-67.102	-5%	1.015.856
Totale lasten Werk, Participatie en Inkomen	1.969.821	2.791.265	-821.444	-29%	1.509.984
Baten in euro's					
6.5 Arbeidsparticipatie					
Debiteuren	1.097	-	1.097		836
Totale baten Werk, Participatie en Inkomen	1.097	-	1.097		836
Dekking in euro's					
Gemeentelijke bijdragen structureel	1.968.724	2.791.265	-822.541	-29%	1.509.148
Gemeentelijke bijdragen incidenteel	-	-	-	-	-
Gemeentelijke bijdragen	1.968.724	2.791.265	-822.541	-29%	1.509.148

Toelichting op en uitgangspunten van de jaarcijfers 2023

Product	Toelichting
Samenkracht en burgerparticipatie: Inburgering	In de begroting na wijziging 2023 is de volledige taakstelling opgenomen in plaats van de 70% die inburgerings-plichtig is. De taakstelling voor inburgeraars wordt niet behaald door een gebrek aan woningen. Hierdoor is er geen doorstroom. Dit betekent dat er geen inburgeringstrajecten ingezet kunnen worden. Dit resulteert in een onderschrijding van de begroting. Voor wat betreft de lasten voor inburgering geldt dat deze door middel van een specifieke uitkering door het Rijk worden vergoed.
WSW en beschut werken (begeleide participatie)	In de begroting na wijziging 2023 is de taakstelling voor de gemeente Waadhoeke als uitgangspunt gehanteerd. Ook is hierin de aangenomen motie verwerkt om meer plekken beschut werk te creëren zodat de wachtlijst wordt ingeperkt. Inmiddels zijn er 12 inwoners geplaatst.

	De lasten van de jaarcijfers vallen € 71.730 lager uit dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat het aantal in beschut werken geplaatste inwoners afwijkt van de voor de gemeente Waadhoeke van toepassing zijnde taakstelling en de op basis van de aangenomen motie extra beschikbaar gestelde plekken beschut werken.
Begeleide participatie (taakveld WSW en beschut werken) en Arbeidsparticipatie	Het aantal inwoners met een bijstandsuitkering is dit jaar flink gedaald. De groep die overblijft, is lastiger bemiddelbaar. De complexere problematiek bij deze groep vraagt veel begeleiding van de casemanager zelf voordat sprake kan zijn van toeleiding naar maatschappelijke participatie en werk. Daarbij is Pastiel onze primaire partner op het gebied van toeleiding naar werk. Als gevolg hiervan is minder gebruik gemaakt van de dienstverlening van externe re-integratie bureaus. Dit resulteert in de onderuitnutting van het participatiebudget van € 242.233 ten opzichte van de begroting.

5 Armoedebestrijding

5.1 Spotlights 2023

De energietoeslag 2023 is uitgekeerd. Inwoners die eerder al energietoeslag ontvingen en ook aan de nieuwe voorwaarden voldeden, kregen de energietoeslag in december automatisch uitgekeerd. Vanaf januari t/m mei 2024 konden overige inwoners alsnog een aanvraag indienen als ze voldeden aan de nieuwe voorwaarden.

De gemeentelijke bijdragen voor armoedebestrijding vallen 1% hoger uit dan begroot.

5.2 Toekenningen Armoedebestrijding

Aantal toegekende aanvragen Armoedebestrijding

Gemeente Waadhoeke	Jaar 2023	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Jaar 2022
	a.	b.	c.	%	
Aantal cliënten					
AV Frieso	1444	1491	-47	-3%	1.451
Bijzondere bijstand bewindvoering	422	302	120	40%	323
Aantal toegekende aanvragen					
Bijzondere bijstand vergunninghouders	19	29	-10	-34%	23
Bijzondere bijstand energietoeslag	2.786	2548	238	9%	3049
Compensatieregeling Eigen Risico	317	299	18	6%	264
Individuele Inkomensloeslag	454	512	-58	-11%	491

5.3 Financiën Armoedebestrijding

Gemeente Waadhoeke - Programma Armoedebestrijding					
Taakveld	Jaar 2023	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Jaar 2022
	a.	b.	c.		

Lasten in euro's

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

6.3 Inkomensregelingen

Bijzondere bijstand bewindvoering	579.832	568.827	11.004	2%	589.444
Bijzondere bijstand vergunninghouders	68.716	92.032	-23.316	-25%	70.784
Bijzondere bijstand energietoeslag	3.621.800	3.312.400	309.400	9%	3.963.300
Bijzondere bijstand overig	171.690	263.067	-91.377	-35%	147.026
Compensatieregeling Wettelijk Eigen Risico	30.012	29.959	53	0%	26.400
AV Frieso	436.625	474.294	-37.669	-8%	467.576
Bijzondere bijstand	4.908.675	4.740.580	168.096	4%	5.264.530
Individuele studietoeslag	-	23.515	-23.515		25.639
Individuele inkomensvoorschot	164.577	153.032	11.545	8%	146.306
Minimabeleid	164.577	176.547	-11.970	-7%	171.945
Schuldpreventie	675	37.707	-37.031	-98%	1.733
Schuldhelpverlening	134.409	159.437	-25.028	-16%	131.909
Schuldhelpverlening	135.084	197.144	-62.060	-31%	133.642

Totale lasten Armoedebestrijding	5.208.337	5.114.271	94.066	2%	5.570.116
---	------------------	------------------	---------------	-----------	------------------

Baten in euro's

6.3 Inkomensregelingen

Bijzondere bijstand	94.781	70.197	24.584	35%	104.157
---------------------	--------	--------	--------	-----	---------

Totale baten Armoedebestrijding	94.781	70.197	24.584	35%	104.157
--	---------------	---------------	---------------	------------	----------------

Dekking in euro's

Gemeentelijke bijdragen structureel	1.491.756	1.731.674	-239.918	-14%	1.502.659
Gemeentelijke bijdragen incidenteel	3.621.800	3.312.400	309.400	9%	3.963.300

Gemeentelijke bijdragen	5.113.556	5.044.074	69.482	1%	5.465.959
--------------------------------	------------------	------------------	---------------	-----------	------------------

Toelichting op en uitgangspunten van de jaarcijfers 2023

Product	Toelichting
Inkomensregeling Energietoeslag	De lasten voor de energietoeslag liggen hoger dan begroot. In februari 2023 is een voorschot betaald van € 500. In december is nog eens € 800 betaald aan inwoners die ook voldeden aan de nieuwe voorwaarden. Vanaf januari t/m mei 2024 konden overige inwoners alsnog een aanvraag indienen als ze voldeden aan de nieuwe voorwaarden.
Schuldhelpverlening	De lasten schuldhelpverlening liggen lager dan was begroot. We zien nog steeds dat de aanmeldingen teruglopen ten opzichte van voorgaande jaren.

6 Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

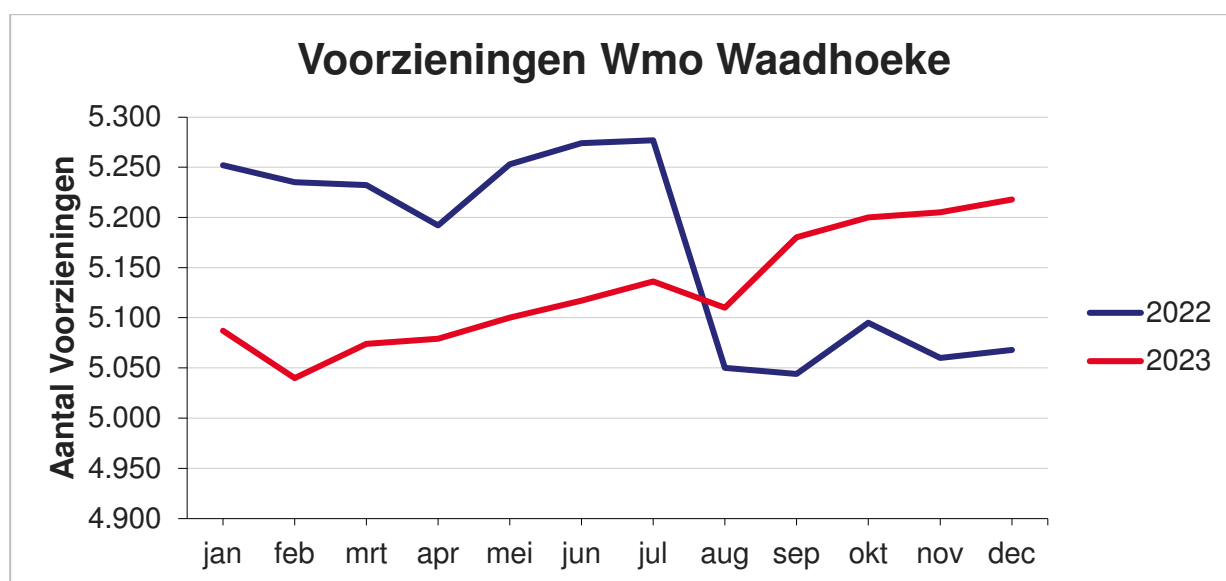
6.1 Spotlights 2023

De gemeentelijke bijdragen voor de Wmo zijn 12% lager dan begroot. Dit is grotendeels te verklaren door lagere kosten voor Maatwerkvoorzieningen (collectief vervoer), Begeleiding (individuele begeleiding) en Dagbesteding (dagactiviteiten).

6.2 Bestandsontwikkeling Wmo

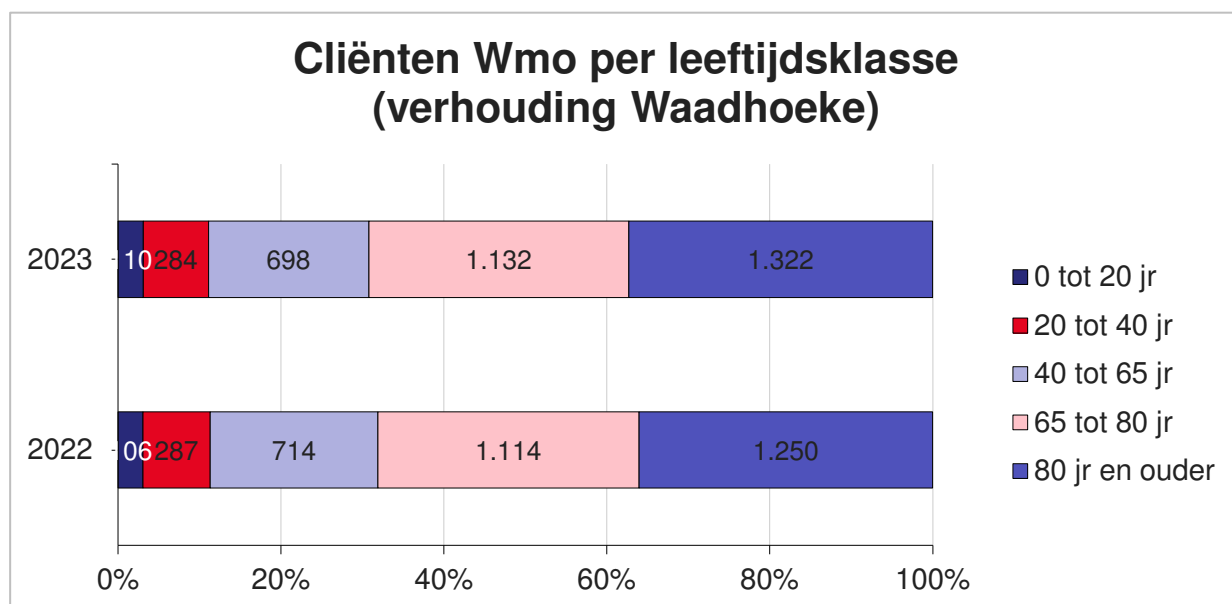
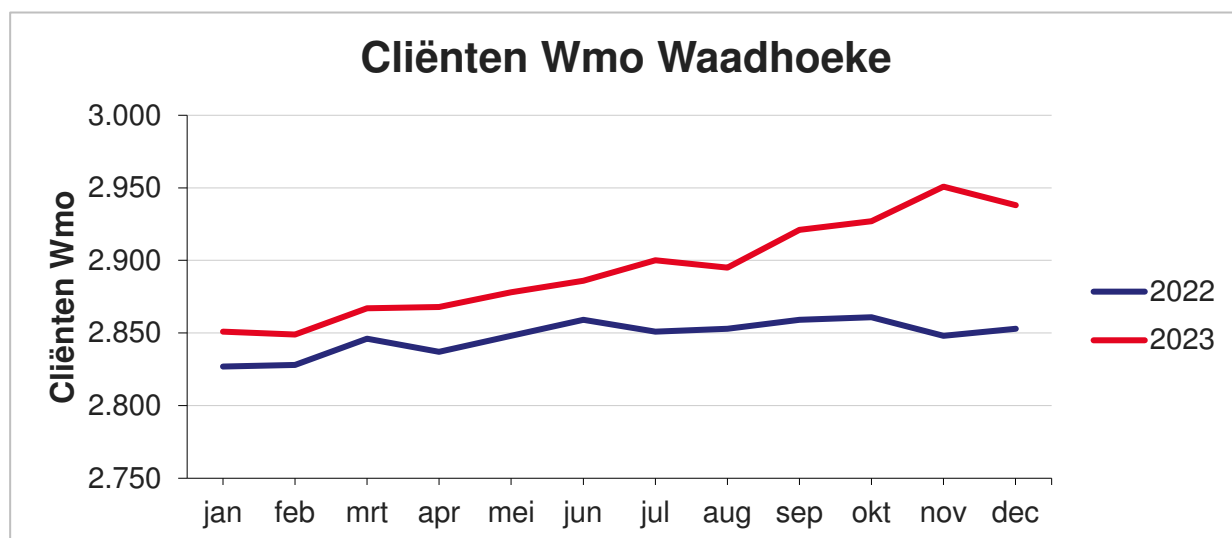
In deze paragraaf richten wij ons op het verloop van het aantal cliënten met een toewijzing (voorziening) vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Voorzieningen – Wmo

Bestandsontwikkeling aantal voorzieningen Wmo (gemiddelden)	dec-23	Jaar 2023	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Jaar 2022
Waadhoeke		a.	b.	c.		
Begeleiding	775	778	723	55	8%	842
Huishoudelijke Ondersteuning	1.401	1.374	1.408	-34	-2%	1.341
Kortdurend Verblijf	-	0	1	-1	-60%	1
Rolstoelvoorzieningen	387	376	374	2	1%	374
Vervoersvoorzieningen	2.042	2.010	2.298	-288	-13%	2.078
Woonvoorzieningen	515	497	431	66	15%	435
PGB	98	93	90	3	3%	100
Eindtotaal	5.218	5.128	5.325	-197	-4%	5.171

Cliënten – Wmo

Kengetallen Wmo 2023

7,3% van de **Inwoners** heeft een
toewijzing vanuit de Wmo

(2022: 7,2%)

Cliënten hadden gemiddeld **2,4 uur per
week Huishoudelijke Hulp**

(2022: 2,5 uur)

Eén cliënt had gemiddeld **2,1 Wmo
voorzieningen**

(2022: 2,5)

Er werd door **90 aanbieders** hulp
verleend vanuit een Wmo-toewijzing

(2022: 87)

Er stroomden **422 nieuwe cliënten** in.

Er stroomden **621 cliënten** uit.
35% van de uitstroom betrof overlijden

Wij betaalden in 2023 **37287
declaraties** uit

(2022: 36666)

6.3 Financiën Wmo

Gemeente Waadhoeke - Programma Wmo					
Taakveld	Voorlopige cijfers 2023 a.	Begroting na wijziging 2023 b.	Afwijking (a-b) c.	Afwijking (c/b) in %	Jaar 2022
Lasten in euro's					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie					
Mantelzorg	-	-	-		-
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen					
Overige externe zaken	51.870	70.000	-18.130	-26%	46.276
6.6 Maatwerkvoorzieningen					
Collectief vervoer	610.154	911.017	-300.862	-33%	514.938
Rolstoelvoorziening	365.138	395.025	-29.887	-8%	331.968
Vervoersvoorziening	593.293	613.039	-19.746	-3%	576.319
Woonvoorziening	319.003	270.000	49.003	18%	223.053
Totaal	1.887.589	2.189.081	-301.492	-14%	1.646.278
6.71a Huishoudelijke hulp					
Huishoudelijke Ondersteuning	4.536.809	4.580.347	-43.538	-1%	4.273.029
6.71b Begeleiding					
Individuele Begeleiding	2.206.766	2.520.926	-314.160	-12%	2.348.567
Kortdurend verblijf	570	14.563	-13.993	-96%	10.374
Totaal	2.207.336	2.535.489	-328.153	-13%	2.358.942
6.71c Dagbesteding					
Dagactiviteiten	1.285.723	1.803.110	-517.387	-29%	1.629.781
6.71d Overige maatwerkarrangementen					
Incidentele regelingen	-	-	-		13.964
6.81a Beschermd wonen					
Beschermd wonen	-	-	-		-
Totale lasten Wmo	9.969.326	11.178.027	-1.208.701	-11%	9.968.270
Baten in euro's					
6.6 Maatwerkvoorzieningen					
Eigen bijdragen Collectief Vervoer	65.576	44.468	21.108	47%	45.878
6.71a Huishoudelijke hulp					
Eigen bijdragen CAK	358.939	343.596	15.343	4%	341.611
6.71b Begeleiding					
Terugvordering	2.996	-	2.996		58.215
Totale baten Wmo	427.511	388.064	39.447	10%	445.704
Dekking in euro's					
Gemeentelijke bijdragen	9.541.815	10.789.963	-1.248.148	-12%	9.522.566

Toelichting op en uitgangspunten van de jaarcijfers 2023

Product	Toelichting
Lasten Maatwerkvoorzieningen Collectief vervoer	Op collectief vervoer zien we een onderschrijding ten opzichte van de begroting na wijziging. De corona periode is de afgelopen jaren van grote invloed geweest op het gebruik van collectief vervoer. Na een sterke daling zien we nu dat inwoners weer steeds meer gebruik maken van deze voorziening. In het tweede deel van 2023 is het gebruik collectief vervoer aangetrokken.
Rolstoelvoorzieningen	We zien een onderschrijding op de rolstoelvoorzieningen ten opzichte van de begroting. Deze onderschrijding sluit aan bij de prognose in de tweede bestuursrapportage.
Vervoersvoorzieningen	Op de vervoersvoorzieningen is er een onderschrijding van 3% ten opzichte van de begroting. Dit komt doordat het aantal voorzieningen lager uitvalt dan begroot.
Woonvoorzieningen	De kosten voor woonvoorzieningen vallen 18% hoger uit dan begroot. Ten opzichte van de prognose zoals opgenomen in de tweede bestuursrapportage valt de stijging lager uit. De toegenomen kosten hangen samen met een stijging van het aantal voorzieningen.
Huishoudelijke hulp	De kosten huishoudelijke hulp zijn vrijwel gelijk aan het voor 2023 begrote bedrag. Zowel het aantal voorzieningen als het gemiddelde gebruik is volgens begroting.
Begeleiding	We hebben een onderschrijding van 13% ten opzichte van de begroting. Ook in vergelijking met de prognose vallen de kosten lager uit. Dit komt door een grote daling van het aantal inwoners met het product individuele begeleiding basis. De andere producten individuele begeleiding dalen ook, maar in mindere mate.
Dagbesteding	Ook op de dagactiviteiten hebben we een forse onderschrijding van 29% ten opzichte van de begroting. Dit komt door een daling van het aantal voorzieningen. Ook is het gemiddeld aantal uren per voorziening met 5% gedaald.
Totaal	Op de gemeentelijke bijdragen zien we ten opzichte van de begroting een onderschrijding van 12%.

7 Jeugdwet

7.1 Spotlights 2023

Op 1 januari 2024 gaan de Friese gemeenten een nieuwe overeenkomst met zorgaanbieders aan voor verschillende vormen van specialistische jeugdhulp en Wonen. Doordat deze inkoop een paar keer is uitgesteld zien we dat een flink aantal aanbieders, in de kostenberekening, (proberen) hier al op voorsorteren. Hierdoor neemt de druk op de kosten toe. We zien de lasten met name op de onderdelen lokale inkoop, herstel en verblijf fors toenemen. Hierdoor wordt de begroting Jeugdwet met € 3,4 miljoen overschreden. Hiervan was € 1,56 miljoen reeds opgenomen in de tweede bestuursrapportage.

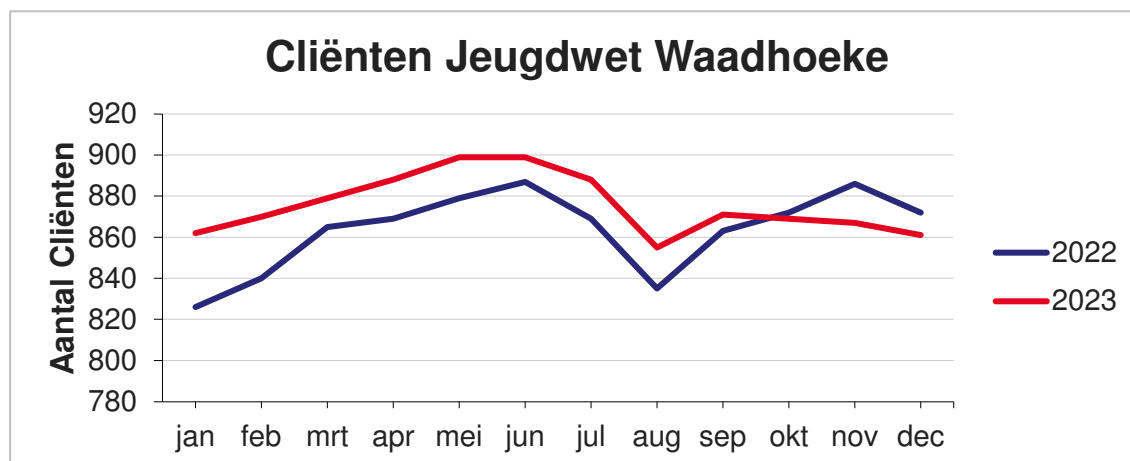
Het aantal cliënten met pleegzorg en verblijf is vanaf 2021 20% (37 jeugdigen) gedaald. In het kader van 'kinderen laten opgroeien in de thuissituatie' is dit een positieve ontwikkeling.

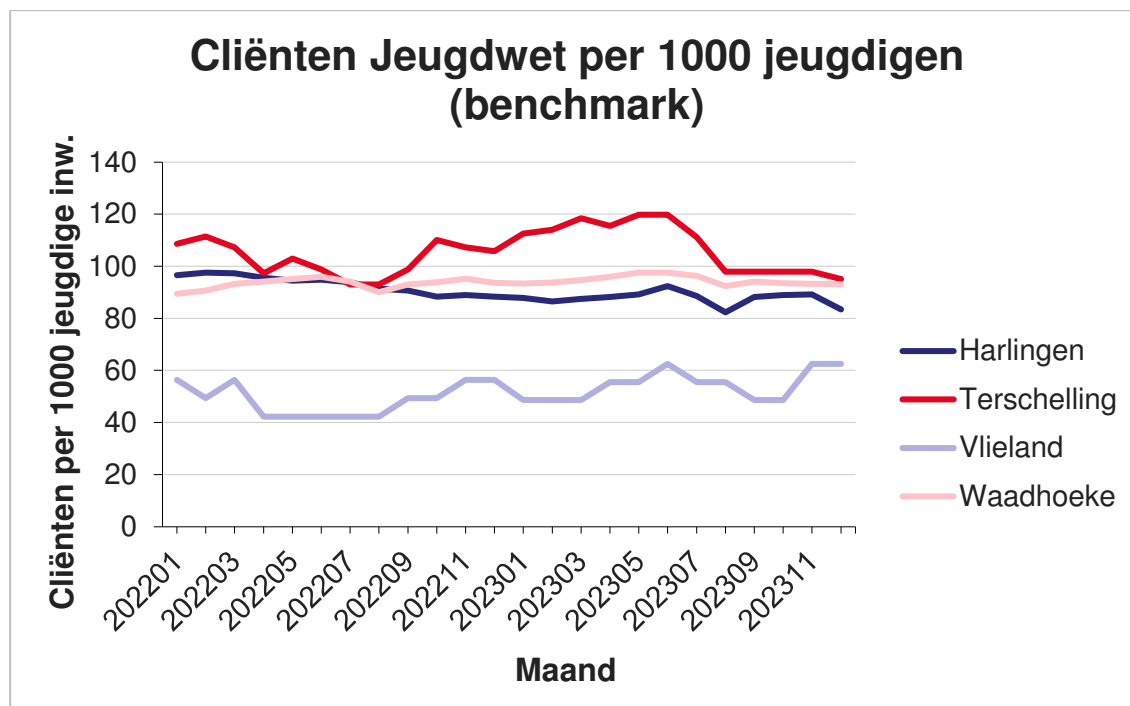
De inzet van lokale trajecten (vaststellingsovereenkomsten) blijft toenemen. Dit onderdeel overschrijdt de begroting met € 800.000.

7.2 Bestandsontwikkeling Jeugdwet

In deze paragraaf richten wij ons op het verloop van het aantal cliënten met een toewijzing vanuit de Jeugdwet.

Cliënten – Jeugdwet

Bestandsontwikkeling cliënten Jeugdwet per productcategorie

Bestandsontwikkeling aantal cliënten Jeugdwet	Dec. 2023	Jaar 2023	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Jaar 2022
Waadhoeke		a.	b.	c.		
SJH: Herstel	545	909	918	-9	-1%	889
SJH: Duurzaam	126	190	205	-15	-7%	216
SJH: Dyslexie	83	126	94	32	34%	93
SJH: Lokaal	13	27	10	17	170%	12
SJH: Crisis	1	17	25	-8	-32%	35
SJH: Overig	40	58	55	3	5%	55
SJH: Hoog	1	4	6	-2	-33%	8
Pleegzorg	59	66	88	-22	-25%	76
Verblijf en Thuisplus	61	83	95	-12	-13%	88
Jeugdbescherming	110	135	137	-2	-1%	134
Jeugdreclassering	12	21	20	1	5%	24
Landelijke Inkoop	1	3	5	-2	-40%	1
PGB	13	18	16	2	13%	18
Eindtotaal	1.065	1.657	1.674	-17	-1%	1.649

SJH: Lokaal (lokale vaststellingsovereenkomsten) neemt toe, doordat per 2023 de digitale toewijzingen voor MEE Friesland m.b.t. eenvoudige diagnostiek via ons systeem verlopen. Voorheen werd dit op papier gefactureerd. In het algemeen neemt de financiële omvang van de lokale contracten jaarlijks fors toe:

			2021	2022	2023
Waadhoeke	Lokale Inkoop	Aantal Cliënten	7	16	27
		Verplichting	€ 233.061,64	€ 489.230,94	€ 1.303.037,73
		Betaald	€ 111.516,65	€ 352.245,89	€ 810.977,84
Totaal					

We zien een stijgende lijn in het aantal diagnostische trajecten voor dyslexie. De toename is met name te zien bij IKC de Toermalijn en CBS de Fûgelsang.

Het aantal cliënten met pleegzorg en verblijf is vanaf 2021 20% (37 jeugdigen) gedaald. In het kader van 'kinderen laten opgroeien in de thuissituatie' is dit een positieve ontwikkeling.

Kengetallen Jeugdwet 2023

14,0% van de jeugdigen **t/m 17 jaar** heeft in het 2023 een toewijzing vanuit de Jeugdwet
(jaar 2022: 13,8%)

De gemiddelde financiële verplichting voor een jeugdigen met **SJH** bedraagt
€ 8.200 per jaar
(jaar 2022: € 7.289) (Herstel/Duurzaam/Dyslexie)

Eén jeugdige cliënt had gemiddeld **1,8** Jeugdwet **voorzieningen**
(jaar 2022: 1,76)

19% van het aantal jeugdige cliënten heeft een toewijzing voor **Pleegzorg/Verblijf/Maatregel GI**
(2022: 20%)

Er stroomden **325 nieuwe cliënten** in.
Er stroomden **513 cliënten** uit.
640 bestaande cliënten ontvingen wederom een (aangepaste) toewijzing

51% van de jeugdigen met Herstel heeft een toewijzing voor een traject van **meer dan € 10.000**
(jaar 2022: 47%)

7.3 Financiën Jeugdwet

Gemeente Waadhoeke - Programma Jeugdwet

Taakveld	Jaar 2023	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Jaar 2022
	a.	b.	c.		
Lasten in euro's					
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig					
Regionale Inkoop	8.685.060	6.823.009	1.862.051	27%	7.211.554
Lokale Inkoop	1.052.283	250.000	802.283	321%	440.472
Incidentele regelingen	30.818	-	30.818		29.891
Externe zaken	372.160	373.500	-1.340	0%	325.829
Totaal	10.140.321	7.446.509	2.693.812	36%	8.007.746
6.73a Pleegzorg					
Pleegzorg	969.245	1.110.132	-140.887	-13%	1.050.009
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig					
Hoogspecialistische Jeugdhulp	589.255	500.000	89.255	18%	751.657
Verblijf	2.829.738	1.928.880	900.858	47%	2.173.567
Totaal	3.418.993	2.428.880	990.113	41%	2.925.224
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf					
Dyslexie	249.068	160.313	88.756	55%	169.429
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf					
Landelijke Inkoop	71.654	160.000	-88.346	-55%	1.070
Crisis	214.031	267.980	-53.949	-20%	314.596
Totaal	285.684	427.980	-142.295	-33%	315.666
6.74c Gesloten plaatsing					
Gesloten plaatsing	-	1.346	-1.346	-100%	1.163
6.82a Jeugdbescherming					
Jeugdbescherming	1.149.326	1.211.400	-62.074	-5%	1.513.475
6.82b Jeugdreclassering					
Jeugdreclassering	136.873	133.254	3.619	3%	170.350
Totale lasten Jeugdwet	16.349.511	12.919.813	3.429.697	27%	14.153.063
Baten in euro's					
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig					
Overige baten	-	-	-		-
Totale baten Jeugdwet	-	-	-		-
Dekking in euro's					
Gemeentelijke bijdragen structureel	16.318.693	12.919.813	3.398.879	26%	14.123.172
Gemeentelijke bijdragen incidenteel	30.818	-	30.818		29.891
Gemeentelijke bijdrage Jeugdwet	16.349.511	12.919.813	3.429.697	27%	14.153.063

Toelichting op en uitgangspunten van de jaarcijfers 2023

Product	Toelichting					
Regionale Inkoop Hersteltrajecten	De inzet van hersteltrajecten in 2023 is 6,5% gestegen ten opzichte van 2022 (zie onderstaande tabel). Het aandeel trajecten met een tarief van € 10.000 of hoger, is tevens 5% toegenomen. De tariefindexatie van +5,14% heeft hier ook invloed op.					
	Aantal Voorzieningen				2022	2023
	Waadhoeke	SJH: Herstel	1	€ 500 - € 1500 per traject	59	46
			2	€ 1500 - € 5000 per traject	266	235
			3	€ 5000 - € 10000 per traject	228	253
			4	€ 10000 - € 15000 per traject	256	307
			5	€ 15000 - € 20000 per traject	130	152
			6	€ 20000 - € 30000 per traject	105	117
			8	> € 45000 per traject	6	8
	Totaal				1.050	1.118
	Overzicht hersteltrajecten naar jaar en verwijzorgaan:					
			2021	2022	2023	
SJH: Herstel	Externe verwijzer	Aantal Cliënten	622	593	558	
		Aantal Voorzieningen	682	660	645	
		Aantal Besluiten	365	365	391	
		Verplichting Totaal	€ 2.970.727,01	€ 3.124.645,25	€ 3.533.856,05	
		Verplichting Totaal / Aantal Besluiten	€ 8.138,98	€ 8.560,67	€ 9.038,00	
	Gemeente	Aantal Cliënten	305	321	377	
		Aantal Voorzieningen	374	390	472	
		Aantal Besluiten	194	211	297	
		Verplichting Totaal	€ 2.210.167,40	€ 2.373.401,39	€ 4.018.244,14	
		Verplichting Totaal / Aantal Besluiten	€ 11.392,62	€ 11.248,35	€ 13.529,44	
In deze tabel zien we de forse toename van de totale financiële verplichting die aangegaan is op basis van de toekenningen, afgegeven via het gebiedsteam. Het positieve van dit overzicht is dat er een verschuiving zichtbaar is van de route externe verwijzer naar het gebiedsteam.						
Een deel van deze toename komt ook door de afname van duurzame trajecten -/- € 350.000 (verschuiving naar herstel).						
Lokale Inkoop	Dit betreft de kosten van PGB en lokale contracten. Er zijn in 2023 voor 27 cliënten lokale vaststellingsovereenkomsten actief geweest. De totale lasten die hiermee gemoeid gaan zijn zeer fors (€ 860.000, een toename van 290% ten opzichte van 2022) en waren bij opmaak van de tweede bestuursrapportage onvoldoende in te schatten.					

Incidentele regelingen	Dit betreft de afrekening van de meerkosten covid, afgehandeld tussen aanbieders en SDF.
Risico-opslag	Binnen de jaarrekening werken wij, in overeenstemming met onze accountant, met een risico-opslag ten bate van het opvangen van de nagekomen aanvragen en betalingen. De mutatie in 2023 bedraagt € 402.000. Dit bedrag komt in 2023 ten laste van de exploitatierekening.
Hoogspecialistische Jeugdhulp (HSJH)	De lasten zijn opgenomen op basis van de definitieve afrekening.
Verblijf	De daling van de aantallen wordt financieel gecompenseerd door een lichte verschuiving naar een hogere zorgzwaarte. Hiernaast is het gemiddeld aantal toegewezen 'etmalen per week' met 12% toegenomen ten opzichte van 2022. De overschrijding van € 800.000 was bij de opmaak van de tweede bestuursrapportage niet verwacht, doordat wij bij opmaak hiervan geconfronteerd werden met: 1. Een dalend cliënten bestand 2. Een grillig beeld van de periodieke facturatie door aanbieders, waardoor achteraf gezien de extrapolatie te laag is uitgevallen. De gemiddelde kosten per cliënt zijn 33% gestegen ten opzichte van 2022 (2023: € 32.783; 2022: € 24.661).
Jeugdbescherming en Jeugdreclassering	De lasten zijn opgenomen op basis van de definitieve afrekening per gemeente. De gecertificeerde instellingen stellen deze afrekening op.

8 Bedrijfsvoering

8.1 Financiën Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering	Jaar 2023	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Jaar 2022
	a.	b.	c.		
Lasten in euro's					
Personeelskosten (salaris/inhuur)	8.549.305	8.541.266	8.039	0%	8.179.704
Overige personeelskosten	644.944	340.000	304.944	90%	268.110
Huisvestingskosten	364.192	405.000	-40.808	-10%	329.341
Automatiseringskosten	844.383	885.000	-40.617	-5%	822.407
Organisatiekosten	197.453	225.500	-28.047	-12%	176.542
Afschrijvingen	164.386	200.000	-35.614	-18%	179.218
Externe kosten (o.a. accountant/advies/BZF/adviesraad)	470.341	531.570	-61.229	-12%	434.451
Structurele weerstandscapaciteit	-	100.000	-100.000	-100%	-
Totale lasten Bedrijfsvoering	11.235.003	11.228.336	6.667	0%	10.389.771
Baten in euro's					
Rente inkomsten	331.863	-	331.863		29.245
Dekking inzet eigen uren vanuit programma PIA	851.036	862.958	-11.921	-1%	727.035
Dekking overig (o.a. ziektewet uitkeringen)	196.247	26.519	169.728	640%	236.916
Totale baten Bedrijfsvoering	1.379.146	889.476	489.670	55%	993.196
Dekking in euro's					
Gemeentelijke bijdragen structureel	9.743.375	10.238.860	-495.485	-5%	9.396.575
Gemeentelijke bijdragen incidenteel	112.482	100.000	12.482	12%	-
Gemeentelijke bijdragen	9.855.857	10.338.860	-483.003	-5%	9.396.575

Verdeling bedrijfsvoeringslasten over gemeenten	Jaar 2023	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Jaar 2022
	a.	b.	c.		
Gemeente Harlingen	2.713.765	2.845.672	-131.907	-5%	2.644.756
Gemeente Terschelling	421.970	480.298	-58.328	-12%	422.940
Gemeente Vlieland	106.750	106.326	423	0%	111.794
Gemeente Waadhoeke	6.613.372	6.906.564	-293.192	-4%	6.217.085
Totaal NWF	9.855.857	10.338.860	-483.003	-5%	9.396.575

Verdeling bedrijfsvoeringslasten over programma's gemeente Waadhoeke	Jaar 2023	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Jaar 2022
	a.	b.	c.		
Programma Werk, Participatie en Inkomen	3.875.328	3.543.201	332.127	9%	3.326.251
Programma Armoedebestrijding	920.069	839.127	80.942	10%	982.798
Programma Wmo en Jeugdwet	1.817.975	2.524.236	-706.261	-28%	1.908.036
Totaal Waadhoeke	6.613.372	6.906.564	-293.192	-4%	6.217.085

Gemeentelijke bijdrage Bedrijfsvoering Verdeling over taakvelden gemeente Waadhoeke	Jaar 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaar 2022
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	70.376	116.040	30.152
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	6.580	9.959	6.082
6.3 Inkomensregelingen	3.300.107	3.155.309	3.215.405
6.4 WSW en beschut werk	156.257	269.804	353.694
6.5 Arbeidsparticipatie	239.920	278.569	215.936
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	246.350	323.981	128.991
6.71a Huishoudelijke hulp (Wmo)	555.517	636.229	
6.71b Begeleiding (Wmo)	305.313	393.749	
6.71c Dagbesteding (Wmo)	158.124	252.676	
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	1.061.539	948.840	
6.73a Pleegzorg	102.420	137.591	
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	354.696	310.660	
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	26.186	21.697	
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	29.986	51.462	
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+			943.918
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-			1.322.906
Totaal Waadhoeke	6.613.372	6.906.564	6.217.085

Het leven loopt soms anders dan je zou willen. Je kunt te maken krijgen met ingrijpende problemen. Of je hebt vragen. Over kinderen. Opvoeding. Ziekte. Zorg. Werk. Geld. Ouder worden. Kom je er zelf of met je omgeving niet uit, dan zijn er hulpverleners en sociale voorzieningen.

En wij van De Dienst; wij adviseren over die voorzieningen. En we organiseren ze ook. We leveren kennis en ondersteuning. Zodat inwoners zelfstandig(er) kunnen wonen, leven en werken. Zo zorgen we ervoor dat sociale ondersteuning werkt.

Postbus 4
8800 AA Franeker
t. 0517 - 380 200

contact@sozawe-nw-fryslan.nl
www.sozawe-nw-fryslan.nl